

บทวิเคราะห์และเทคนิคการบรรเลงบทเพลง UNA LIMOSNA POR EI AMOR DE DIOS โดย AGUSTIN BARRIOS MANGORE AN ANALYSIS AND TECHNIQUE OF THE UNA LIMOSNA POR EI AMOR DE DIOS BY AGUSTIN BARRIOS MANGORE

เอกบุตร โปสินธุ์* EKABUTH POSIN*
ศศิ พงศ์สรายุทธ** SASI PONGSARAYUTH**

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์บทเพลง Una Limosna por el Amor de Dios ผลงานการประพันธ์ของ Agustín Barrios Mangore สำหรับการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา คันท้าและวิเคราะห์บทเพลง ในระดับมหบัณฑิตด้านการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกของ เอกบุตร โปสินธุ์ โดยเนื้อหาในการวิเคราะห์ บทเพลงประกอบด้วย การศึกษาชีวประวัติของผู้ประพันธ์ ความเป็นมาของบทเพลง การวิเคราะห์บทเพลง เทคนิคการเล่น วิธีการฝึกซ้อม ตลอดจนแบบฝึกหัดประกอบการเล่นที่จะทำให้การเล่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากการวิจัยสรุปได้ว่าการวิเคราะห์เสียงประสาน และเทคนิคการเล่น ตลอดจนการคันท้าและนำแบบฝึกหัด มาปรับใช้ในบทเพลงส่งผลให้การแสดงสามารถถ่ายทอดรายละเอียดต่าง ๆ ให้กับผู้ฟังได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : กีตาร์คลาสสิก/ การแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก/ บทวิเคราะห์เพลง/ เทคนิคการรำนีว

*นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, bonus_tackifire@hotmail.com

*M.F.A. Student, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, bonus_tackifire@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ดร., คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, pongsasi@yahoo.com

**Associate Professor Dr., Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, pongsasi@yahoo.com

ABSTRACT

The analysis of Una Limosna por el Amor de Dios by Agustin Barrios Mangore for solo classical guitar is aiming for purposes of education research and analysis. This will be used for Mr.Ekabuth Posin master guitar recital. The analysis consisted of the composer's biography, influences for composing, analysis playing techniques and ways of practicing used for this composition with Etudes included to create the most efficient progress in mastering this composition. From this thesis we have learned that harmony analysis, technique of playing, research and exercises which is recommended for each composition can lead to a better quality and precision.

Keywords: Classical Guitar/ A Guitar Recital/ Music Analysis/ Tremolo

Una Limosna por el Amor de Dios อยู่ในรูปแบบของเพลงบรรเลงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก เป็นบทประพันธ์ในยุคโรแมนติกในรูปแบบสัณตลักษณ์สองตอน โดยบทเพลงนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากพระเจ้าชื่อเพลงมีความหมายว่า "ทานความรักของพระเจ้า" บรรยากาศของบทเพลงนั้นค่อนข้างสงบและแผ่ด้วยความเศร้าเล็กน้อย เทคนิคที่ใช้บรรเลงในบทเพลงนี้คือ เทคนิคการร่อน (Tremolo) ซึ่งเป็นเทคนิคที่เป็นเอกลักษณ์ของกีตาร์คลาสสิกที่สามารถเล่นแนวทำนองให้ต่อเนื่องเปรียบเสมือนกับเสียงน้ำไหล ในขณะที่เดียวกันยังสามารถเล่นคอร์ดและเสียงประสานพร้อมกับแนวทำนองได้อีกด้วย อีกทั้งบทเพลงนี้ถือเป็นวรรณกรรมที่สำคัญของกีตาร์คลาสสิกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้นำบทเพลง Una Limosna por el Amor de Dios มาบรรเลงในการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก โดย เอกบุตร โปสินธุ์ ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า MASTER GUITAR RECITAL BY EKABUTH POSIN โดยการแสดงในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2561 เวลา 17.00 น. ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชีวประวัติ Agustín Barrios Mangore

ออกัสติน แบรียอส มังโกเร นักประพันธ์และนักกีตาร์ชาวปารากวัย เกิดเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ.1885 โดยใช้ชีวิตเติบโตในครอบครัวศิลปินทางดนตรี แบรียอสมีชื่อทางคริสเตียนว่า Agustin Pio Barrios แบรียอส มีความสนใจในกีตาร์ตั้งแต่วัยเด็ก จนกระทั่งอายุ 13 ปีได้รับทุนไปเรียนที่ โคเลคจิโอ นาซิโอแนล หลังจากจบการศึกษาก็เริ่มประพันธ์เพลงและตระเวนแสดงคอนเสิร์ตจนมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วประเทศปารากวัย และในปี ค.ศ.1910 แบรียอสได้จากบ้านเกิดเพื่อไปเริ่มต้นการแสดงคอนเสิร์ตอาชีพ ช่วงเวลาที่สำคัญช่วงหนึ่งของการเป็นนักกีตาร์อาชีพ คือช่วงที่อาศัยอยู่ที่ประเทศอุรุกวัยเป็นเวลา 4 ปี เหตุที่สำคัญก็เพราะว่าช่วงที่อาศัยอยู่นั้น แบรียอสได้ทำการบันทึกแผ่นเสียงผลงานการประพันธ์ของเขาเป็นจำนวนมาก ต่อมาในปี ค.ศ.1916 แบรียอสได้ย้ายไปอาศัยอยู่ที่ประเทศบราซิลเป็นเวลา 6 ปี แบรียอสประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ในขณะที่แสดงคอนเสิร์ตมากมายในประเทศบราซิลแล้ว แบรียอสยังได้ใช้เวลาส่วนหนึ่งในการไปอัดแผ่นเสียงที่ประเทศอาร์เจนตินา ซึ่งในขณะที่ช่วงที่ตระเวนแสดงคอนเสิร์ตอยู่นั้น แบรียอสได้เกิดอาการหัวใจวายเฉียบพลันจึงทำให้ต้องยุติการแสดงคอนเสิร์ตเพื่อรักษาตัว หลังจากการรักษาตัวได้ไม่นานแบรียอสก็ได้กลับมาตระเวนแสดงคอนเสิร์ตจนกระทั่งอาการหัวใจวายเฉียบพลันได้เกิดขึ้นอีกครั้ง และได้เสียชีวิตลงในวันที่ 7 สิงหาคม ค.ศ.1944

บทวิเคราะห์เพลง Una Limosna por el Amor de Dios

Una Limosna por el Amor de Dios หรือมีอีกชื่อคือ El Ultimo Tremolo อยู่ในกุญแจเสียง E minor อัตราจังหวะ 3/4 สัณตลักษณ์สองตอน (AB) โดยมีวิธีการประพันธ์แบบยุคโรแมนติกที่มีการใช้คอร์ดและเสียงประสาน ที่ค่อนข้างแสดงถึงอารมณ์อย่างชัดเจน และในขณะที่เดียวกันก็ยังคงทำนองและเสียงประสานที่อ่อนหวานเป็นที่น่าจดจำของผู้ฟังไว้อีกด้วย

ตอน A

ห้องที่ 1-2 นำเสนอโมติฟหลักของบทเพลง โดยเล่นคอร์ด E minor และ C Major/E ในอัตราจังหวะเข็บบัต 1 ชั้น และต่อมาได้นำโมติฟนี้ไปขยายต่อในลักษณะเป็นคอร์ด และเสียงประสาน ตลอดทั้งบทเพลง (ตัวอย่างที่ 1)

ตัวอย่างที่ 1 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 1-2
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 3 ได้นำโมติฟของห้องที่ 1 มาใช้ในรูปแบบของคอร์ดและเสียงประสานโดยและเล่นทำนองหลักด้วยเทคนิคการรวนนิ้ว (Tremolo) ในอัตราจังหวะเข็บบัต 3 ชั้น ในแนวเสียงโซปราโน (ตัวอย่างที่ 2)

ตัวอย่างที่ 2 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 3
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 4-9 ทำนองหลักอยู่แนวเสียงโซปราโนในอัตราจังหวะเข็บบัต 3 ชั้น โดยในแนวเบสและเสียงประสานเล่นในอัตราจังหวะเข็บบัต 1 ชั้น ห้องที่ 10-15 ได้ทำการเปลี่ยนบันไดเสียงไปยัง C Major ชั่วคราว โดยเล่นคอร์ด G Major เป็นคอร์ดเชื่อมระหว่างบันไดเสียง E minor กับ C Major ในขณะที่อยู่ในบันไดเสียง C Major มีการเล่นคอร์ดโดมิแนนท์ระดับสอง (Secondary Dominant) เล็กน้อย (ตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 3 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 10-15
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 16-18 กลับเข้าสู่บันไดเสียง E minor อีกครั้ง โดยห้องที่ 16 เล่นคอร์ด F# Half diminished 7 เป็นคอร์ดเชื่อมระหว่างบันไดเสียง C Major กับ E minor และห้องที่ 18 เล่นคอร์ด B7 เพื่อย้ำโดมินันท์ ใน กุญแจเสียง E minor (ตัวอย่างที่ 4)

ตัวอย่างที่ 4 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 16–18
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 19-26 การเล่นมีลักษณะเป็นการนำประโยคเพลงในห้องที่ 3 – 10 มาเล่นซ้ำก่อนจะเปลี่ยนแนวทำนองในห้องที่ 27

ห้องที่ 27-28 เริ่มมีการเล่นแนวทำนองที่สูงขึ้นโดยห้องที่ 27 เล่นคอร์ด E Major และห้องที่ 28 เล่นคอร์ด E7 (ตัวอย่างที่ 5)

ตัวอย่างที่ 5 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 27–28
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้อง 30-33 มีการเล่นคอร์ดโดมินันท์ระดับสอง (Secondary Dominant) โดยห้องที่ 30 เล่นคอร์ด A# Fully diminished 7 / C# ซึ่งเป็นนอกกุญแจเสียงมาใช้เพื่อทำให้บทเพลงสื่อสารอารมณ์ที่เป็นลักษณะ Tension และมีความแตกต่างในสีนเสียง (Tone color) มากยิ่งขึ้น ห้องที่ 32 จังหวะที่ 2 มีการเล่นโน้ตนอกคอร์ดและเกล่าเข้าหาโน้ตในคอร์ดในจังหวะถัดไป (ตัวอย่างที่ 6)

ตัวอย่างที่ 6 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้อง 30–33
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 39-43 ทำนองในแนวเสียงโซปราโนมีทิศทางค่อยๆ สูงขึ้นทีละเล็กน้อย โดยห้องที่ 40-41 เล่นคอร์ด B Major (ตัวอย่างที่ 7) ห้องที่ 42 - 43 เล่นคอร์ด B minor (ตัวอย่างที่ 8)

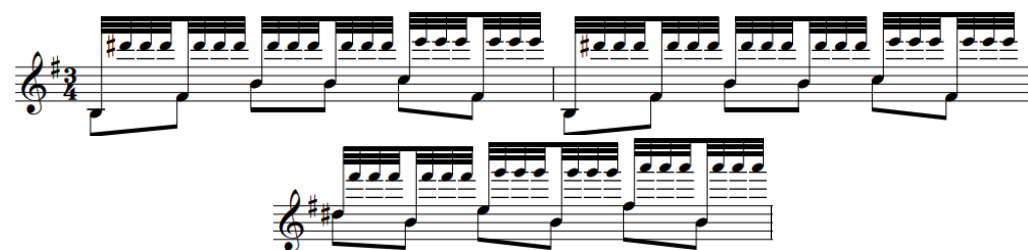

ตัวอย่างที่ 7 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 40-41
ที่มา : ผู้วิจัย

ตัวอย่างที่ 8 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 42-43
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 44-46 เป็นการเล่นคอร์ด B Major ค้างยาวเนื่องจากใกล้เปลี่ยนกุญแจเสียงไป E Major ดังนั้นคอร์ด B Major จึงเป็นการเตรียมโดมิแนนท์ (Dominant Preparation) เพื่อเข้าสู่กุญแจเสียง E Major ต่อไป (ตัวอย่างที่ 9)

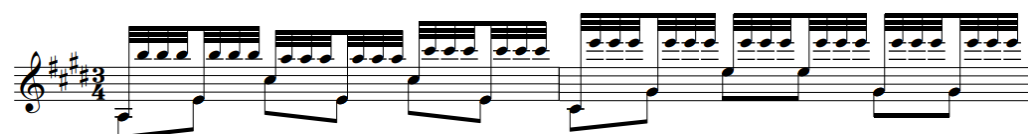
ตัวอย่างที่ 9 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 44-46
ที่มา : ผู้วิจัย

ตอน B

ห้องที่ 56-59 อยู่ในกุญแจเสียง E Major โดยห้องที่ 56-57 เล่นคอร์ด E Major (ตัวอย่างที่ 10) และห้องที่ 58-59 (ตัวอย่างที่ 11) เล่นคอร์ด A Major ซึ่งเป็นการย้ำโทนิคและโดมิแนนท์ ในกุญแจเสียง E Major แต่ยังคงลักษณะ Texture ของบทเพลงในรูปแบบเดิม

ตัวอย่างที่ 10 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 56-57
ที่มา : ผู้วิจัย

ตัวอย่างที่ 11 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 58-59
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 60-61 ทำนองมีทิศทางค่อยๆ ไล่จากเสียงต่ำ-สูง โดยห้องที่ 60 เล่นคอร์ด A# Half diminished 7 ซึ่งเป็นประเภทคอร์ดโดมิแนนท์ระดับสอง (Secondary Dominant) และตามด้วยการเล่นคอร์ด B7 / D# ในห้องที่ 61 (ตัวอย่างที่ 12)

ตัวอย่างที่ 12 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้อง 30-33
ที่มา : ผู้วิจัย

ห้องที่ 75-76 โน้ตในแนวเบสและเสียงประสานได้นำโมติฟหลักของบทเพลงมาเล่นซ้ำ เพื่อย้ำโมติฟที่สำคัญของบทเพลงในอัตราจังหวะเขปัด 1 ชั้น (ตัวอย่างที่ 13)

ตัวอย่างที่ 13 Una Limosna por el Amor de Dios ประพันธ์โดย Agustin Barrios Mangore ห้องที่ 75-76
ที่มา : ผู้วิจัย

เทคนิคการเล่น

บทเพลง Una Limosna por el Amor de Dios มีการใช้เทคนิคการร่ำนิ้ว (Tremolo) ซึ่งเป็นเทคนิคที่เรียกได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของกีตาร์คลาสสิกที่มีรูปแบบการบรรเลงทำนองเบส และเสียงประสานเข้าไว้ด้วยกันโดยนิ้วมือขวาที่ใช้คือ p, a, m, i (p = นิ้วโป้ง a = นิ้วนาง m = นิ้วกลาง i = นิ้วชี้) การเล่น เทคนิคการร่ำนิ้วที่ดีนั้นโทนเสียงต้องมีลักษณะชัดเจน และสม่ำเสมอทุกนิ้ว โดยวิธีการที่ทำให้เสียงชัดเจน และสม่ำเสมอทุกนิ้วนั้นจะต้องเริ่มจากวางมือขวาที่ถูกต้องและมีการเคลื่อนไหวที่อิสระไม่มีมีอาการเกร็ง ต่อมาสิ่งที่ส่งผลต่อโทนเสียงอย่างมากคือมุมเล็บในการดีด เนื่องจากเล็บของนักกีตาร์เปรียบเสมือนกับเส้นเสียงของนักร้อง หากมีการแต่งเล็บที่ไม่ถูกรูปทรงก็จะส่งผลให้เสียงที่ออกมานั้นไม่ดีเท่าที่ควร หลังจากการวางมือขวาและการทำมุมเล็บที่ถูกต้องนั้น อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นเรื่องสำคัญคือต้องเข้าใจการใช้กล้ามเนื้อของแต่ละนิ้วให้ถูกต้องเสียก่อนเพราะการเล่นเทคนิคการร่ำนิ้ว (Tremolo) ที่ถูกต้องนั้น ต้องมาจากการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของนิ้วและเล่นอยู่ในลักษณะความเป็นธรรมชาติของกล้ามเนื้อที่เป็นอิสระ จึงทำให้ไม่เกิดอาการเกร็งหรือบาดเจ็บใด ๆ ตามมาโดยมีวิธีการฝึกซ้อม คำอธิบาย บทเพลงและแบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

การฝึกมือขวา

1. การวางมือ-การวางมือขวาที่ดีนั้นผู้เล่นควรวางมือขวาให้กล้ามเนื้อมีลักษณะผ่อนคลาย ข้อมือไม่บิดงอและข้อมือโค้งออกจากตัวกีตาร์เล็กน้อย (รูปภาพที่ 1)

ที่มา : “Right Hand Position,” Guitar salon , Accessed in October 18, 2014, <https://www.guitarsalon.com/blog/video-lesson-right-hand-position/>. และ “Right Hand Position,” Right hand/wrist position-fingerstyle, Accessed in April 9, 2014, <https://www.acousticguitarforum.com/forums/showthread.php?t=337075>.

Nail Type	Shape
A 	#3 or #4
B 	#3 or #4
C 	#3
D 	#3 or #4 acceptable

ที่มา : Scott Tennant, *PUMPING NYLON The Classical Guitarist's Technique Handbook*
(USA: Alfred Publishing, 1998), 33.

151

ภาพที่ 3 ตำแหน่งการดีด

ที่มา : "Staccato Technique for Classical Guitar," Staccato Technique for Classical Guitar, Accessed in February 24, 2016, <https://www.classicalguitaracademy.co.uk/staccato-classical-guitar/>.

แบบฝึกหัด

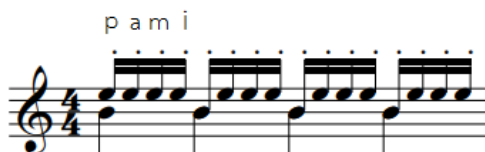
แบบฝึกหัดที่ 1

นิ้ว p ดีดบนสายที่ 2 และนิ้ว a, m, i ดีดบนสายที่ 1 เป็นค่าตัวโน้ตเชบิตสองชั้น : แบบฝึกหัดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นิ้วได้คุ้นเคยกับลักษณะการเล่นเทคนิคการร่อนนิ้ว (Tremolo)

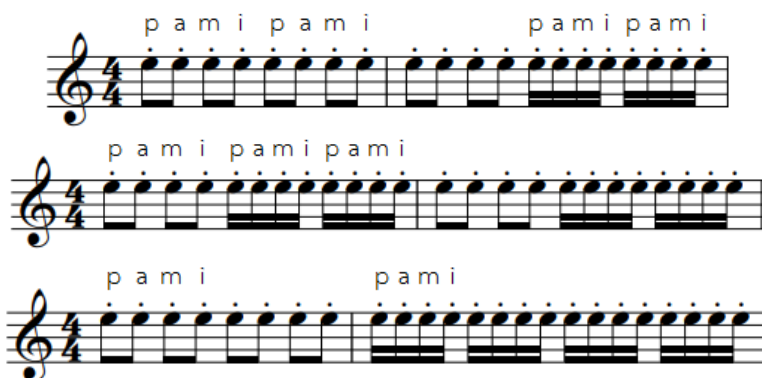
แบบฝึกหัดที่ 2

นิ้ว p ดีดบนสายที่ 2 และนิ้ว a, m, i ดีดบนสายที่ 1 เป็นค่าตัวโน้ตเชบิตสองชั้นโดยให้นิ้ว a, m, i ดีดในลักษณะเสียงสั้น (Staccato) ดังนั้นก่อนดีदनิ้วจะต้องมาแตะสายเพื่อทำการเตรียมนิ้วก่อนทุกครั้ง : แบบฝึกหัดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้รู้จักการใช้แรงบนปลายนิ้วที่ถูกต้อง

แบบฝึกหัดที่ 3

นิ้ว p, a, m, i ดีดอยู่บนสาย 1 ในลักษณะเสียงสั้น (Staccato) แต่จะมีการเปลี่ยนค่าจังหวะระหว่างเชบิตหนึ่งชั้นสลับกับเชบิตสองชั้น โดยจำแนกออกเป็น 3 แบบฝึกดังนี้

แบบฝึกหัดที่ 4

นิ้ว p ดัดบนสายที่ 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับและนิ้ว a, m, i ดัดบนสายที่ 1 เป็นค่าตัวโน้ตเชบิตสองชั้น โดยให้นิ้ว a, m, i ดัดในลักษณะเสียงสั้น (Staccato) ดังนั้นนิ้วจะต้องมาแตะสายเพื่อทำการเตรียมนิ้ว ก่อนทุกครั้ง : แบบฝึกหัดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นิ้ว p ได้คุ้นเคยกับการเปลี่ยนสายซึ่งจะมีลักษณะคล้ายกับการเล่นในบทเพลงมากยิ่งขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 5

นิ้ว p ดัดบนสายที่ 2, 3, 4, 5, 6 ตามลำดับและนิ้ว a, m, i ดัดบนสายที่ 1 เป็นค่าตัวโน้ตเชบิตสองชั้นขณะที่มือซ้ายจะมีการจับคอร์ดตามที่กำหนดให้ดังนี้ : แบบฝึกหัดนี้มีจุดมุ่งหมายในการฝึกความสัมพันธ์ของมือซ้ายและมือขวา

การฝึกมือซ้าย

ลักษณะมือซ้ายของบทเพลง Una Limosna por el Amor de Dios มีลักษณะเป็นการเล่นคอร์ดเป็นหลัก ดังนั้น ในแบบฝึกหัดมือซ้ายจึงจะเล่นทำนองเบส และคอร์ด โดยเล่นในสัดส่วนโน้ตที่ลดลงมาเพื่อให้มือซ้ายได้เรียนรู้ตำแหน่งต่าง ๆ ในบทเพลง (แบบฝึกหัดที่ 6) เพราะในขณะที่เล่นนั้นจะต้องควบคุมมือซ้ายให้สัมพันธ์กับมือขวาเพื่อที่จะให้เสียงต่อเนื่องซึ่งเป็นจุดสำคัญของการรวมนิ้ว ในช่วงเริ่มต้นของบทเพลงนั้น ทางนิ้วของมือซ้ายถือว่ายังไม่ยากมากนัก จนกระทั่งช่วงกลางของบทเพลงที่มีการเปลี่ยนตำแหน่งค่อนข้างมาก จึงต้องใช้การเชื่อมของนิ้วและเทคนิคของการสไลด์เพื่อให้ได้เสียงที่ต่อเนื่องกันมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ณัฏชา พันธุ์เจริญ. *ดนตรีคลาสสิกศัพท์สำคัญ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ณัฏชา พันธุ์เจริญ. *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร : เกศกะรัต, 2553.

Ed Peczek. "Staccato Technique for Classical Guitar." Staccato Technique for Classical Guitar. <https://www.classicalguitaracademy.co.uk/staccato-classical-guitar/>.

JonPR. "Right Hand Position." Right hand/wrist position - fingerstyle. <https://www.acousticguitarforum.com/forums/showthread.php?t=337075>.

Scott Morris. "Right Hand Position." Guitar salon. <https://www.guitarsalon.com/blog/video-lesson-right-hand-position/>.

Tennant Scott. *PUMPING NYLON The Classical Guitarist's Technique Handbook*. USA: Alfred Publishing Co., 1997.